

[Hans Hansen (Rørby).]

til en højere Pris paa alle Grunde. Derfor er Tidspunktet for Lovforslagets Fremsættelse vist meget heldigt valgt.

Da Loven om Grundstigningsskyld første Gang, i 1930erne, blev vedtaget her i Tinget, var Tingets Indstilling en helt anden end nu, og jeg kan ikke sige andet, end at det har glædet mig overordentligt at være Vidne til de Udtalelser, der er fremsat af Ordførerne ved denne Førstebehandling. Jeg husker jo fra 1930erne, hvordan Indstillingen var dengang. Jeg husker, at Retsforbundet stillede to Ændringsforslag, der gik ud paa for det første at inddrage hele Værdistigningen gennem en Afgift paa 4 pCt., og for det andet, at Vurderingsmændene skulde tage Hensyn til, hvordan Jorden *kunde* udnyttes, og ikke i første Række til, hvordan den *blev* udnyttet. Begge disse Ændringsforslag blev stemt ned med alle Stemmer mod Retsforbundets. Jeg noterer naturligvis med stor Tilfredshed, at det nu foreliggende Lovforslag netop opfylder de to Krav, Retsforbundets Ændringsforslag i 1932 indeholdt.

Spørgsmaalet nu og fremefter er jo, hvordan vi kommer Grundspekulationen til Livs. Der er mange Former for Spekulation, men — som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet indledede med at sige — den usmageligste Form for Spekulation er Grundspekulationen, fordi denne adskiller sig fra alle andre Former for Spekulation, nemlig derved, at Grund og Jord og Naturen og dens Rigdomskilder i Almindelighed ikke kan produceres. Al anden Form for Spekulation kommer før eller senere ud for Konkurrence, der borttager Muligheden for Spekulation, men det gør Grundspekulationen ikke. Jeg for mit Vedkommende tror, at Grundspekulationen er den væsentligste Aarsag til Boligmisøren i Dag. Hvis man kunde faa et Overblik over den Spekulation, der er sket, hvor Land og By mødes, der hvor offentlige Anlæg er projekteret, tror jeg, det vilde gaa op for mange, mange flere, hvilken Forskel der er paa Spekulation i Grunde og Spekulation i alt muligt andet mellem Himmel og Jord. Det, der er sket i Københavns Omegn, er, at Aktieselskaber, Koncerner, enkelte Mænd, Banker har opkøbt Jord i Kvadratkilometer langt uden for København i Haab om, at den Befolkning, der nu er klemt sammen i skidne Lejekaserner i københavnske Baggaarde, skal presse tilstrækkeligt paa for at faa Lys og Luft, saaledes, at Magistraten maa forlænge Veje og Gader og udlægge Vand- og Lysledninger; saa ligger disse Grundspeku-

lanter i Ly af Loven og udbyder Jorderne til Salg som byggemodne, og saa køber de ny Jord maaske to Mil uden for København i Haab om, at Stigning skal finde Sted ogsaa paa denne Jord.

Jeg er ganske klar over, at den Forsigtighedsregel, der er indsat i Loven, og hele den tekniske Opbygning er nødvendig, fordi den Spekulationskapital, der er anbragt i Grundene, efterhaanden som Lovens Virkninger fuldt ud gør sig gældende, i al Almindelighed saa vil være tabt.

Det er naturligvis med stor Tilfredshed, jeg har hørt paa de forskellige Udtalelser, der er fremsat. Man har nu fra alle Sider efter denne Behandling knæsat det Princip i vor Lovgivning — hvad jeg ikke kan lade være med at sige er noget af det glædeligste, jeg har oplevet i de mange Aar, jeg har været Medlem af dette Ting —, at de Værdier, der opstaar i Jorden som Følge af Samfundets Vækst og Virksomhed, tilhører Folket og Samfundet. Og det er naturligvis saadan, at har man anerkendt, at den Værdistigning, der muligvis finder Sted i Fremtiden, tilhører Folket, saa kan man ikke opretholde den Betragtning, at den Stigning, der er sket indtil 1936, tilhører ikke Folket.

Derfor er der med dette Forslag, som jeg meget haaber vil blive vedtaget, sket et Gennembrud for Tanken om, at Grundskyld kan indføres, fuld Grundskyld. Det er rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. Kristen Amby sagde i Gaar, og det glædede mig overordentligt at høre den Udtalelse: Hvad skal vi med denne Grundværdistigningslov, naar vi efter al Sandsynlighed inden længe faar fuld Grundskyld her i Landet, hvad skal vi med denne Ekspropriationsbestemmelse vedrørende Grundstigningsskyld, naar fuld Grundskyld dækker eller afløser alt dette paa ganske naturlig Maade? Det har det ærede Medlem Ret i, og jeg takker ham for denne uforbeholdne Udtalelse.

Det ærede Medlem Hr. Alfred Jensen, der talte nys, var, synes jeg, i en lidt vanskelig Situation, naar han skulde forklare sin Modstand mod Forslaget. Det ærede Medlem udtalte som sin Mening — det var i hvert Fald det, jeg fik ud af det —, at han ikke troede, at Loven fik fuld Virkning, hvis ikke der blev indført Ekspropriationsbestemmelser i Loven. Jeg vil gerne sige i Anledning af al denne Tale om Ekspropriation, at Ekspropriation forekommer mig at være noget af det mest konservative Tøjleri, der nogen Sinde er gennemført, thi Ekspropriation betyder jo, at Staten melder